

החלטה לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 בדבר תיקון תנאי

מתן הפטור מאישור הסדר כובל להסדרים שבין שותפות מאגר הגז 'תמר' וצרכנייה

לאחרונה, נערכה רפורמה בדיני התחרות והתבצע מעבר ממשטר אישור מראש של הסדרים כובלים למשטר הערכה עצמית בדבר חוקיות ההסדר ואכיפה בדיעבד כלפי הסדרים שאינם עומדים בהוראות הדין.² בהמשך לכך, ערכה רשות התחרות בדיקה לאיתור תנאי החלטות שניתנו על ידי הממונה בעבר ושדרשו דיווח מראש על עסקאות. בבדיקה נמצאו מספר תנאים כאמור שאינם בתוקף, וכן תנאי שהוטל על שותפות מאגר הגז "תמר" (להלן **שותפות תמר**) בשש החלטות פטור שונות.³

תנאי דיווח זה הוא עניינה של החלטה זו, ולשונו היא בדלהלן:

"שותפות תמר לא תתקשרנה, במישרין או בעקיפין, בכל הסכם לאספקת גז

ממאגר 'תמר' ללא קבלת היתר ממערך הפיקוח על הגבלים עסקיים"

הדרישה לאשר מראש כל הסכם אספקת גז הוטלה במקור נוכח חששות תחרותיים ייחודיים בתחום הגז הטבעי ובגינה נבחנו עשרות הסכמים. מאז, התגבשו בהחלטות הממונה ובמקורות אסדרה נוספים⁴ הנחיות בדבר התניות המותרות והאסורות בתחום הסכמי הגז.

¹ בעיקר באמצעות בקשות פטור מאישור הסדר כובל לפי סעיף 14 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988.
² למשל במסגרת פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות (הוראת שעה) תשע"ג-2013 או בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006.
³ החלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין משאב ייזום ופיתוח בע"מ (20.8.2012), **תחרות 500125**; החלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין נייר חדרה בע"מ (20.8.2012), **תחרות 500216**; החלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין צרכני גז טבעי (27.12.2015), **תחרות 500913** (להלן **החלטת צרכני הגז הטבעי**); החלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין דליה אנרגיות כח בע"מ (14.6.2012), **תחרות 5001976**; החלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין אשדוד אנרגיה בע"מ ורמת נגב אנרגיה בע"מ מקבוצת אדלסק בע"מ (14.6.2012), **תחרות 5001977**; החלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין חברת החשמל בע"מ (14.6.2012), **תחרות 5001978**.

⁴ בין הוראות האסדרה החלות על הסכמי האספקה בתחום הגז הטבעי, ובפרט על שותפות תמר, ניתן למנות את הוראות **החלטת צרכני הגז הטבעי** (בה"ש 4 לעיל), והוראות מתווה הגז (החלטה 476 של הממשלה ה-34 "מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר" ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "לויתן", "כריש" ו"תנין" ושדות גז טבעי נוספים"). הנחיות אלו עוסקות, בין היתר בהטלת חובת מתן אופציית יציאה מחוזה אספקת גז ארוך טווח (סעיף 22 לנספח א' למתווה הגז) וחובת תניה למתן אופציית הפחתת היקף אספקת גז (סעיף 1 להחלטת צרכני הגז הטבעי).

בשים לב לשינוי שחל במשטר הפיקוח על הסדרים כובלים, אני סבורה שאין מקום עוד לדרוש אישור מראש של כל הסכם. כלומר, משטר ההערכה העצמית יחול גם לגבי הסכמים אלו ונטל בחינת חוקיותם יוטל על הצדדים. הממונה תוכל לבחון את ההסכמים בדיעבד ואף לא בסמוך למועד חתימתם, ולנקוט בצעדי אכיפה אם בוצעו הסדרים שפגעו בתחרות.

סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולתקן את התנאים בהחלטות הפטור כדלהלן:

1. התנאים הבאים בהחלטות הפטור יימחקו:

א. סעיף 4 להחלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין משאב ייזום ופיתוח בע"מ (20.8.2012), תחרות 500125. תיק עיון 8975.

ב. סעיף 4 להחלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין נייר חדרה בע"מ (20.8.2012), תחרות 500216. תיק עיון 8960.

ג. סעיף 5 להחלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין צרכני גז טבעי (27.12.2015), תחרות 500913. תיק עיון 8856.

ד. סעיף 6 להחלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין דליה אנרגיות כח בע"מ (14.6.2012), תחרות 5001976. תיק עיון 8882.

ה. סעיף 5 להחלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין אשדוד אנרגיה בע"מ ורמת נגב אנרגיה בע"מ (14.6.2012), תחרות 5001977. תיק עיון 8899.

ו. סעיף 5 להחלטה בדבר מתן פטור בתנאים להסדר כובל בין השותפות במאגר הגז 'תמר' ובין חברת החשמל בע"מ (14.6.2012), תחרות 5001978. תיק עיון 8893.

2. כל יתר התנאים בהחלטות הפטור המנויות לעיל יוותרו על כנם.

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

ירושלים, ט' סיון, תש"ף
1 יוני, 2020